

Titl.

Kulatý stůl k budoucnosti financování českého zdravotnictví při MZ

Ing. Ondřej Mátl, MPA, MSc.

koordinátor projektu

Praha 19.3.2008

Odpovědnost státu za dostupnost zdravotní péče a co lze chtít od občanů.

Stanovisko Svazu pacientů ČR a
„Hranatého stolu – projektu „reforma zdravotnictví podle pacientů“
na vyžádání Kulatého stolu MZ.

Úvodem

Odpovědnost státu za zajištění dostupnosti úplné a hospodárně obstarávané zdravotní péče je stanovena Ústavou ČR, zejména článkem 31 LZPS a nadzákonnými normami o lidských právech, které ČR ratifikovala. Tato odpovědnost může být přenesena v určitých směrech na územní samosprávu, ale nelze ji přenést na soukromé subjekty.

Priorita občanů je dobře a hospodárně fungující české zdravotnictví

Dobře fungující zdravotnictví je přední prioritou obyvatelstva všude na světě, nejen u nás, a dobré vlády v tomto duchu jednají, aniž by je k tomu bylo potřeba nutit zákonem. Naopak **současná česká koaliční vláda složená z ODS–KDU–ZELENÍ jedná proti zájmům většiny občanů a výše zmíněné nejvyšší právní normy porušuje**. Děje se to jednak tím, že se existence práv občanů ignoruje, a dále tak, že se obsah právních norem účelově a v rozporu s logikou deformuje a tvrdí se, že občan nemůže chápat, co je v zákoně napsáno. Občané mohou svůj názor projevit ve

volbách, ale to už může být pozdě, a ještě neví, zdali někteří z těch, které zvolili, nebudou zakoupeni a najati na prosazování zájmů jejich nového majitele.

Ústavní záruky a jejich vymahatelnost v České republice

V našem případě jde v podstatě o poruchu parlamentní demokracie. V té jsou státní orgány zřizovány s cílem hájit zájmy občanů a společně obstarávat služby, které by si občané jako jednotlivci nemohli buď vůbec, nebo dost hospodárně obstarat. Naše **ministerstvo zdravotnictví se chová jako zástupce zájmů podnikatelských skupin**. Jeho jednání se navíc neřídí zákony logiky a postrádá racionalitu. Nenacházíme žádné pojistky proti neblahým následkům neuvážených kroků, které dělá nebo připravuje. Je ovšem možné, že jde o uvážené kroky, kde pro občany neblahé následky jsou cílem. Především **jde o ohrožení dostupnosti zdravotní péče** a základní ekonomické důvody, proč nelze souhlasit s Julínkovými privatizačními záměry. Je to **ztráta majetku a skokový nárůst nákladů následovaný jejich stupňováním**.

Jako příklad špatného přístupu k řešení uvedme **problém dostupnosti zdravotní péče**. Ať je v daném konkrétním případě **odpovědný stát, nebo v přenesené působnosti kraj**, je jeho povinností zajistit, aby existovala zařízení, se kterými by pojišťovna uzavřela potřebné smlouvy o poskytování a hrazení péče. Proto si musí stát a kraje udržet poskytovatelské kapacity pod kontrolou a kde by chyběly, tak je doplnit. Sama **pojišťovna nemůže ručit za dostupnost hospodárně obstarávané péče, když stát a kraje rozprodají nemocnice a dovolí vznik horizontálních i vertikálních monopolů** a dovolí, aby se vše podřídilo zájmům zisků majitelů zdravotnictví na úkor objemu, kvality a úplnosti péče o občany a za cenu zvýšených a ze solidarity vybočujících individuálních plateb. To vše za doprovodu nepravdivých a nedoložitelných tvrzení o zneužívání zdravotní péče.

Postup exekutivy je v příkrém rozporu s volebními sliby a ústavním pořádkem

Ministerstvo zdravotnictví se samo usvědčilo, když na oko usiluje o převod nemocnic a pojišťoven na akciové společnosti s akciemi údajně v rukou státu, a zároveň tajně připravuje privatizaci ve výhradní režii vlády za použití zákona 92/1991 Sb., který neumožňuje vznést námitky ani cestou soudní a byl již v revoluční době svého vzniku považován za problematický. Má-li být dodržen ústavní čl.31 LZPS, pak nelze připustit změnu právního stavu v českém zdravotnictví do podoby, kdy nebude stát schopen garantovat dostupnou a hospodárnou zdravotní péči. Obchodní společnosti a soukromí majitelé tuto záruku dát nemohou!

Pacienti v péči o své zdraví potřebují co nejlevnější zdravotnictví

Absurdní záměr zprivatizovat celé veřejné zdravotní pojištění požadované Ústavou a to i s fondy veřejného zdravotního pojištění, které podle zákona naplňujeme, je určitě protiústavní. Konstrukce Úřadu pro dohled nad zdravotními pojišťovkami, která navíc vyvádí zdravotnictví mimo parlamentní kontrolu, je vlastně popřením principu parlamentní demokracie.

Postavení občanů jako pacientů

Je nutné odmítnout stále se opakující snahy svalit odpovědnost za chyby v hospodaření veřejného zdravotnictví a dokonce i za chybné jednání lékařů na pacienty. Pochybné návrhy MZ požadují, aby občané sami rozhodovali o tom, zda vůbec a jak mají být léčeni a co se jim má předepsat. Občané k tomu mají být vedeni výběrem poplatků, jejichž „zdůvodnění“ se přičí veškeré dosavadní zdravotnické osvětě a přímo i zdravému rozumu. Je přitom porušován ústavní princip solidarity úhrad. **Neústavní jsou všechny poplatky, a proto je odmítáme všechny.** Ale ani ve státech, kde mají jinak formulovanou ústavu, a výběr pojistného je doplňován výběrem poplatků, nejsou předepsány a ohraničeny asociálně a primitivně, jako u nás. Limit je, například, jedno procento z ročního příjmu, takže u osob bez příjmu je to nula. Lidé, kteří podle Julínka již limit naplnili, a teď ušetří, jsou **pacienti, kteří dříve podle § 16 zákona 48/97 Sb. nemuseli platit nic, a teď po jeho zrušení zaplatí 5000 korun a i potom dále budou platit poplatky, které se do limitu nepočítají.** Taková je pravda na rozdíl od spousty lží, které musíme poslouchat.

Závěrem

Svaz pacientů ČR ve spolupráci s projektem „**Hranatý stůl – reforma zdravotnictví podle pacientů**“ chce ukázat, jak je možné hospodárné a odpovědné zorganizovat českého zdravotnictví, aby občanům opravdu sloužilo. **Vycházíme totiž z přání, potřeb a ústavních práv plátců a spotřebitelů zdravotní péče a nikoliv ze zájmů kapitálově silných podnikatelských skupin, jak je to uvažováno v záměrech ministerstva zdravotnictví a této koaliční vlády.**

Luboš Olejář
prezident Svazu pacientů ČR

Ing. Josef Mrázek, CSc.
koordinátor projektu „Hranatý stůl“